

եթէ միանգամ հոս գտնալու ըլլայ անոր բերանը խնու բաւական միջոց կայ, իսկ շեր նկատմամբ, Գուք անհնազանդի մը շեր ամալանողին մէջ ապաստանարան գտնելուն բոլորովին անտեղեակ եղէք, եւ թող շեր հաւատարմութիւնն ոճրագործին արգարութեան ձեռքը մատնած ըլլայ):

«Սուտ եւ գոչեց իշխանը. ինքնին իսկ ես —»

«Ինքնին իսկ Գուք բերել պիտի տայիք, պատասխանեց Վեպորեպոք. մենք գիտենք, բայց միայն մենք. պարապ տեղ մի ախտախէր, իշխան, մենք արդէն ամէն բան հոգացած ենք: Գոց կառք մ'արդէն կը սպասէ Ձեր ամալանողին առջեւը. պիտի հրաւիրուի եւ Ալեքսի Լաֆոն տեղափախ կառք պիտի մտնէ եւ կառքը պիտի երթայ ուղղակի սահմանեալ տեղը — բանտ:»

Քովի սրահէն աղաղակ մը լսուեցաւ, որ եւ Վեպորեպոքի խօսքն ընդհատեց: Իշխանը սրտմտութեան կը գողգողար. «Տէր Աստուած», գոչեց, եւ ամէն բան մոռնալով ֆէոտորային վաղեց:

Ֆէոտորա գետին ինկած էր, բոլորովին գունատած եւ այլալիւծ: Գլխանոցը մէկ կողմ գացած էր եւ գլուխը զարգարող պահը յերեւան ելած:

Վեպորեպոք եւ ֆանինքի իրարու կը նայէին:

«Եթէ կայսեր որոշած փեսան հոս ըլլար, պահը հիմայ կրնար օրհնուիլ, ըսաւ պաղու-թեամբ: Այսօր ալ զձեզ անհնազախ ընել չենք ուզիր. բաւական է՝ որ վերահասու եղանք խարեւութեան մը, զոր եղկելի արարած մը յաւուն շեր գործած էր:»

Իշխանը ֆէոտորան բազմոցի մը վրայ հանգչեցնելէն ետք՝ ցագողներուն ետեւէն վաղցն:

«Կոմս, ըսաւ — եւ իրզուկ ձայնը խիստ կը հնչէր — զիս շեղէ հետ տարէք իրր շեր ձերբակալալը:»

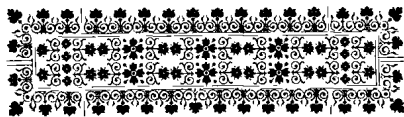
«Օրլովիչ իշխանը՝ Պոզոսի ամենահաւատարիմ հպատակներէն է, պատասխանեց Վեպորեպոք ամենայն հանգարտութեամբ: Իսկ այդ պատանին, եթէ կը վերաբերի այն անհնազանդ խմբին՝ որուն հետքերն ի բազմաց հետեւ կը խնդրուին՝ գլխապարտութեան գոտապարտուած է. եւ անոր սոյն խմբին մասնակից ըլլալուն վրայ կասկած ունենալ կամ չունենալ շեր կամքէն կախում ունի: Չլսուի թէ Ռուսիոյ ազնուականներն ապստամբաց կը նպատեն:»

Հրաժեշտի ողջոյն տուաւ եւ գնաց: Փանինքի ընկերացաւ, Իրենց նպատակին հասած էին:

Վերը ֆէոտորա ննջարանը պտուած կը զառնայէր: Իսկ Օրլովիչ իշխանն ամբողջ գիշերն իւր առանձնասենեակը վեր վար կը ձնմէր: Ծառայէք իրենց իշխանին քայլերը կ'իմանային. կը լսէին թէ Բնչպէս անհասկանալի խօսքեր կը միմեար մինչեւ առտու: Այս միջոցին իշխանն իւր դստեր անկողնոյն մերձեցաւ՝ անոր անհանգիստ ընդոյն հսկելու համար:

«Միջոցը Զուգեղնայի — կը հծծեր ինքն իրեն — անգամ մ'ըսի քեզ, «Յիշէ Մայիսի տասնութեցը: Կարծես թէ հոգիդ ինչ կը ներկայանայ եւ կը պատասխանէ. Ոչ միայն ես, այլ միանգամայն արգարադատն երկինք կը յիշէ նոյն օրը: — Եւ ահա պատասխանը:»

(Հարաւստի:)

ՅԱՅԵՐԵՄԻԱՅ

ՆՈՐԱՆԻՐԵ

Գործընդ լազիցոսթիսը կննց կրկնորոյնում վրայ:

Տր. Յ. Սենզեր երկար հետազոտութեամբ քննած է գարեջրայազեցութիւնը եւ «Rundschau» լրագրոյն մէջ հրատարակած: Ասի կը քաղցնէր հետեւեալն: Այս հետազոտութեան ամենէն յարմար տեղն է Միւնխեն: Բովանդակ Գերմանիոյ մէջ իւրաքանչիւր անձի մէկ տարւոյ մէջ խմած գարեջուրն է 88 լիտր. Պառիերացւոյ մը՝ 209 լիտր, իսկ առանձինն Միւնխենցւոյ մը՝ 531 լիտր. այս չափն 1889ին բարձրացած է 565 լիտրի, Հիւանդանոցներու մէջ Միւնխենի գարեջրայ գործատոցը գործավարներ կան, որոնք մէջ շատ ցանցաւ չէ օրն 15—20 լիտր խմող: Միւնխենի պաշտօնական մահացու ցանկերը քննելով՝ կը տեսնուի որ հասարակ մարդկանց մէջ արանց կենաց ընդհանուր չափն է 60—70 տարին, իսկ կանանց 70—80: Գարեջուր փաճառներուն 40—50, գարեջրայ գործավարներուն 30—40, իսկ մտանալի անհրաժեշտ 20—30: Միւնխենի մահացու տվորակն պատճառն է սրտի հիւանդութիւնը: — Ուրեմն քննող Ժողովրդագրական իրաւագէտ ունի գարեջրայ շատ բարեկամ չլրացու:

ՏՆՏԵՍՈՎԱՆ

[[րոմ տառն]]:

Իբրեք այնչափ առատութեամբ տառ եի (ha-reng) չէ երեցած Արեւելեան ծովի ափուղքն, ինչպէս այս տարի: Տանեմարայի բովանդակ ծով:

ափսոսանքն լի է սասուկեամբ՝ այնպէս որ ուռկանն մէկ անգամ՝ ձգելով 6.000 է աւելի կը բռնուի: Առով գինն այնպէս ինկած է, որ ձկնորսը եւ ոչ աշխատութեան եւ ծախաց գինը կը հանեն: Վերջերս քանի մ'օր այնպէս առատ էր որսն, որ չծախաւելով ստիպուած էին դաշտերու վրայ իբրեւ պարարտութեան թիւն գործածել:

ՄԱՆՐԱԴՐՈՒՄ

Միտիւմի քոռոսի մը:

Սօսերս քուսակ մը ծնաւ, որ մէկ աշք ունի. եւ այն ալ ճակտին մէջտեղը: Աշքը շատ մեծ է. եւ երկու բիւռ ունի: Երախքն այծի բերին կը նմանի, իսկ քիթիւնը թռչնուին ջուռի: Աշքին տակը կը գտնուի արտասուաց հոսարներ: Էմմանուէլ քորաշքը անուամբ շէջգիւցի անասնաբայժը այս հրէշ անասնոյն այց ելաւ, եւ կ'ուզէ Վիեննայի անգամադնական թանգարանը բերել: Անասնոյն կեանքը քառորդ մը միայն տեսց:

ՇԵՂԱՇԵՂԱՇԵՂ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Վիեննա, 29 Օգոստոս 1891:

Բոլոր Եւրոպայի մտադրութիւնը գրաւող նիւթն էր ամուլոյս՝ գաղղիական նաւատորմին Բրոնշտալթ եւ Փորթմուալթ ըրած այցելութիւնը: Գլխաւորաբար առաջինը, Ռուսաց կողմանէ գաղղիական տորմին եղած շքեղ ընդունելութիւնը ջաբալմներով նիւթ տուաւ եւ դեռ կու տայ լրագրաց, որ ըստ իւրաքանչիւր կողմակցութեան այլեւալ գոյներով կը նկարագրեն իրերը, եւ հազար ու մէկ ենթադրութիւններ կը դիզեն: Լուր տարածեցին այս առթիւ՝ որ վերջնական դաշինք մ'ալ կնքուած է Գաղղիոյ եւ Ռուսիոյ մէջ. եւ թէպէտ մերժուեցաւ այս լուրը, ըստ գոնէ կ'ընդունուի՝ որ երկու ազգաց բարեկամական դիրքն ամրապնդեցաւ եւ դաշնադրութեան մօտ վիճակի մէջ մտաւ: Այս ամէնը չտեսնուած զրգռում եւ ոգեւորում՝ յառաջ բերաւ գաղղիական ժողովրդեան մէջ: Նոյն նաւատորմին ի դարձին գնաց այց ելելու անգղիական ծովագնէր՝ ըստ հրաւիրանաց նորին իսկ թագուհոյն: Նաեւ այս այցելութիւնը պէսպէս մեկնութեանց տեղի կու տայ ցայսօր, եւ գոնէ Գաղղիացիք այս կէտն անգղիական չէ-

զոր քաղաքականութեան առհաստաշէպ կը համարին:

Սերպիոյ մանուկ թագաւորը Փեթրոպոլիքի արքունեաց ըրած այցելութենէն դարձաւ եւ հանդիպեցաւ Վիեննա, եւ գնաց Աւստրիոյ կայսեր այցելութեան ի նիւ: Սիրալիք ընդունելութիւն ըրաւ կայսրը մանուկ արքային, որ անցաւ անկէ ի Գաղղիա այց ելելու իւր հօր: Ջերմ ընդունելութիւն գտաւ նաեւ գաղղիական ժողովրդեան կողմանէ:

Գերմանիոյ վաճառականութեան մեծ հարուած տուած էին Միացեալ Նահանգաց նոր դրուած բարձր մարտերը. ուրիշ վատթար ազդեցութիւնը ալ զաւել վրաս, ստիպուեցաւ Գերմանիա ջանալ՝ որ ուրիշ երկիրներու հետ նոր յաւաքողագոյն պայմաններով կապուի: Ասոր համար քանակցութիւններ կ'ըլլան Գերմանիոյ, Աւստրիոյ, Իտալիոյ եւ Հելլենտիոյ մէջ նոր առեւտրական դաշինք հաստատելու:

ԲՈՒՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՌԵՐԻՍԵՆՍԵ

ՄԱՏՆԱԳՐԱԿԱՆ — Ստոյն-Կալիսթենայ (Pseudo-Callisthenes) վարդապետ Մեթրաքի ուսումնասիրութիւնը. 257: — Ամանային ուղեւորութիւնից դէպ ի հայտ: Նկատողութիւններ եւ քաղաքներ այլական ծնագրերից. 260:

ԹՂԹԱՅՑՈՒԹԻՒՆ — Հայ արձանագրութիւն մ'ի Մարտէլ. 272: (Պատկերաւ:) — Տփղիսի ամարանոցը. 273:

ԳՐԱԿԱՆ — Թղթակցութիւն Պաւլոսի եւ Կորնթացոց, եւ մեկնութիւն Տիգրանի. 276:

ՊԱՏՆԱԿԱՆ — Պատմութիւն Պուրովինայի եւ Մուտալիոյ հայ գաղթականութեան. 279:

ՄԱՏՆԱՄԱՐՈՍԿԱՆ — Գաթըրճեան 4. Թ. Վ. Հանգանակ հաւատոյ որով վարժ հայաստանեացի եւ հոգեւոր. 283:

ՌԵՐԻՍԵՆՍԵ

ՄԱՏՆՈՒ ՏՄԱՆՈՒՎԵՐԸ, Պատմական վէպ. 284:

ՌԵՐԻՍԵՆՍԵ

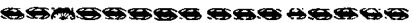
ՆՈՐԱՄԱՐԸ — Գաթըրճի ազգեցութիւնը կենաց երկարութեան վրայ. 287:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — Արժան տառիւ. 287:

ՄԱՐՄԱՐԸ — Միակտնի քուսակ մը. 288:

ՌԵՐԻՍԵՆՍԵ

ԳԵՂԱՄԱՐԸ ԵՆՈՒՄ ԵՆՈՒՄ 288:

ՀԱՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ՊԱՏՆԱՐՈՍԱՆՈՒ ՆՈՐԱՐԸ

Կ. ՌԱՓԱՅԷԼ Կ. ՊԱՐՈՆՅ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԱՐՏԻՍԻԱՆ ԵՎ ՏՊԱՐԱՆ